

[P. Munch.]

samme Opfattelse af dansk Militærvæsens Opgave og Evne, som vi i dette Øjeblik gør os til Talsmænd for.

Derfor tror jeg ogsaa, at den ærede Ordfører vilde gøre klogt i, om han i sit eget Sind og overfor os vilde give nogen Forklaring paa det, som jeg fremførte for ham, at nu rejser en, naar det drejer sig om hans Fortid, saa ivrig militærtroende Mand som Redaktør Haugner netop dette Spørgsmaal, og han siger, at han rejser det i Hundreetusinders Navn, som før stod med den modsatte Opfattelse. (*Afbrydelse*: Hvad ved han om det?). Jeg ved ikke, hvad han ved om det, og det ved ærede Medlemmer heller ikke. Men det tilkommer ikke mig at udtale mig med Ringeagt om en Udtalelse af en saa fremragende Redaktør af Partiet Venstre, en saa ivrig Tilhænger af dets Militærpolitik, en paa det Tidspunkt, da han førte sin Agitation sammen med de ærede Medlemmer, der nu saa ivrigt afbryder, meget højt skattet og beundret Agitator for deres Sag. Det Spørgsmaal, der her er ført frem fra hans Side, tror jeg har nogen Interesse, og jeg ser i det et Udtryk for, hvor dybt dette Spørgsmaal gnaver sig, som han siger, ind i Befolkningens Sind i Øjeblikket.

Den ærede Ordfører havde saa endelig endnu til mig en lille Samling af den Art Historier om Direktiver og andet saadant, som vi af og til faar ført frem her i Tinget. Vi er jo vant til, naar vi drøfter dette Spørgsmaal, at faa en hel lille Række af Eksempler fra Krigstiden, vi faar læst op adskillige Aktstykker. Det er mit Indtryk, at den Iver, med hvilken man gør dette i disse Dage, den Mængde af Talere, som rykker frem for at gøre det, er Udtryk for, at der i de to ærede Partier denne Gang mere end længe findes en Følelse af, at nu gælder det, at denne Gang staar deres Stilling paa Spil og er truet mere, end den har været det før.

Jeg fik i nogle korte Bemærkninger i Gaar Lejlighed til at sige nogenlunde det fornødne om denne Ting. Jeg skal kun tilføje et Par Ord angaaende det Direktiv, som den ærede Ordfører for Venstre særlig dvælede ved i Gaar, men om hvilket det dog gælder, at han ikke har haft Held til at vække saa megen Opmærksomhed for det hos den ærede Ordfører for det konservative Parti, at denne har fundet det uforment at oplæse i Dag nøjagtig de samme Ting, som den ærede Ordfører for Venstre oplæste i Gaar.

Med det paagældende Direktiv er Forholdet dette: Den 31. Juli udstedtes der af Forsvarsministeren til Marinen et Direk-

tiv, som gav de almindelige Linier for dennes Holdning, og hvor man bl. a. indprentede dette, at i de Tilfælde, hvor der blev Tale om Kamp, skulde man øjeblikkelig indberette til Regeringen og kræve Forholdsordrer fra den. Den følgende Dag suppleredes dette med et Direktiv, vedrørende adskillige Enkeltheder, til Flaaden, forment og udstedt af den daværende kommanderende Admiral, og omtrent ved samme Tid — det er mig ubekendt, om det var før eller efter — fik jeg den hyppigt citerede Skrivelse fra Admiralen, der var fremkaldt ved nogle Udtryk, som var faldet under en Samtale, i hvilken Udenrigsministeren havde deltaget, og hvori Admiralen sagde, at hans Opfattelse var, at hvis Landgangsforseg foregik, skulde disse imødegaaes med alle til Raadighed staaende Midler, og hvis han ikke fik anden Besked, saa gik han ud fra dette. Det meddeltes ham derpaa, gennem Marineministeriets Direktør, om jeg ikke husker fejl, at der ikke var Brug for anden Besked.

Direktivet fra den foregaaende Dag stod altsaa ved Magt, og den Sætning, som han havde anført i sit Brev, havde jeg for min Del ikke den fjerneste Grund til at gøre nogen Art af Indvending imod. Denne Sætning er en Gengivelse af Haagerkonventionens Ord om, hvorledes man imødegaa Neutralitetskrænkelser. Jeg erkender — for ikke at skabe Strid derom —, at i Haagerkonventionen staar, hvis jeg ikke husker fejl, „de til Raadighed staaende Midler“, hvorimod Viceadmiralen havde tilføjet: „alle“ — „alle til Raadighed staaende Midler“. Men ingen vil vel finde paa, at deri ligger nogen Forskel. Jeg har i hvert Fald ikke noget Øjeblik tænkt mig at fortolke Haagerkonventionens Ord paa en anden Maade, fordi Ordet „alle“ ikke ogsaa er føjet til der. Det var en selvsagt Ting, og jeg har erklæret mangfoldige Gange under tidligere Forhandlinger, at vi følte det som en Pligt for Danmark, i det Øjeblik vor Neutralitet krænkedes, at imødegaa dette med de faktisk tilstedeværende militære Midler. Det var Haagerkonventionens Ord, og til enhver Tid har vi billiget disse og erklæret os rede til at handle i Tilslutning dertil.

Jeg har saa nogle Ord at sige til det ærede Medlem Hr. Holstein. Jeg krænker vel ikke andre Medlemmer, naar jeg siger, at blandt dem, der har haft Ordet fra militærvenlig Side, har han været den, hvis Ord i og for sig interesserede mig mest gennem selve Indlægget.

Det ærede Medlem rettede Spørgs-